

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Lovforslaget tilsigter at nedsætte arveafgiften for den samlevende af samme køn samt at lempe adgangen for søskende, der har haft fælles bopæl, til at opnå den i forvejen eksisterende lavere arveafgift end den, der i øvrigt gælder mellem søskende.

Formålet med den særlig lave arveafgift for ægtefæller, som er gældende efter den nuværende lovgivning, er at lette situationen for den efterladte, så den pågældende ikke risikerer at miste deres fælles hjem eller at se dets indbo væsentligt reduceret i en situation, der i forvejen er stærkt følelsesmæssigt belastende. Derfor foreslås det, at samlevende af samme køn får en tilsvarende mulighed, samt at samlevende søskende får en lettere adgang til den for disses vedkommende allerede eksisterende ordning.

Den efterladte efter et økonomisk fællesskab med en person af samme køn eller en søster eller broder kan befinde sig i de samme personlige eller økonomiske vanskeligheder som den efterladte i et ægteskab. Men disse har imidlertid ikke mulighed for at sikre hinanden arvemæssigt gennem indgåelse af ægteskab.

Forslaget adskiller sig fra lovforslag nr. L 235 af 10. maj 1985, som var til behandling den 21. maj 1985 (se Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 9930 og 10203 samt tillæg A sp. 5913) ved, at samlevende søskende er medtaget, og at den konkrete udformning er ændret, så der ikke specifikt stilles krav om testamente mellem samlevende af samme køn, og det præciseres, at der skal foreligge et økonomisk fællesskab af ikke uvæsentlig betydning samt være tale om fælles bopæl.

Kravet om testamente er ikke medtaget, fordi betingelsen for overhovedet at diskutere arveafgiftens størrelse er, at der foreligger en arv, og der foreligger kun arv mellem ubeslægtede, hvis der er udformet et testamente. Dette er derfor en forudsætning, uanset at det ikke er medtaget i den forelåede lovtekst.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1, 3 og 4

Betingelsen for, at samlevende af samme køn efter lovforslaget kan få adgang til samme lave arveafgift, som gælder mellem ægtefæller, er, at der ved dødsfaldet består en fælles husstand, hvilket i givet fald vil kunne kontrolleres på folkeregisteret, samt at der består et økonomisk fællesskab af ikke uvæsentligt omfang. Dette sidste forudsættes godtgjort ved de pågældendes egen erklæring gennem et testamente, der indsætter den samlevende som arving. Der vil ikke kunne opnås et stærkere udtryk for et økonomisk fællesskab, så længe der ikke er taget endelig stilling til, hvorledes partnerskab mellem to personer af samme køn kan institutionaliseres.

Herudover skal både arvelader og arving på dødstidspunktet være ugifte, herunder fraseparerede, fraskilte, enker eller enkemænd.

Der stilles ikke »stabilitetskrav«, idet sådanne ville stride mod selve intentionen i lovforslaget om ligestilling mellem ægtepar og samlevende af samme køn.

Allerede efter gældende regler er der mulighed for, at to personer af samme køn efter dispensationsansøgning kan opnå en lempeligere arveafgift, og at der kan opnås en »bindende« forhåndsbesked, der gives under forudsætning af uændret lovgivning. Det må imidlertid anses for utilstrækkeligt, at en ligestilling mellem ægtepar og samlevende personer af samme køn skal bero på dispensationsreglerne, og der foreslås derfor en egentlig lovgivning herom. Ifølge Radio Rosa (udsendelsen den 17. marts 1985, kl. 21.30) modtager ministeriet for skatter og afgifter ca. 360 ansøgninger pr. år, hvoraf ca. 30 angår personer af samme køn. Forslagsstillerne finder på denne baggrund at kunne konstatere, at kun en beskedent del af de potentielle ansøgere anvender dispensationsmuligheden.

Såfremt nærværende lovforslag vedtages, vil det ikke være nødvendigt for samlevende af samme køn at søge dispensation, idet arveafgiftens størrelse for deres vedkommende vil være reguleret i